

Spisovatelka, intelektuálka a aktivistka Susan Sontagová (1933-2004) se narodila v třetí generaci židovských přistěhovalců z Polska a Lotyšska do New Yorku. Podle vlastních slov se jí dostalo „*patrně nejlepšního univerzitního vzdělání na celé planetě*“, neboť literaturu, filozofii a teologii studovala v Berkeley, na Harvardu, v Oxfordu i na Sorbonně. Jako teoretička a kritička se posléze zajímala především o „kulturu na okraji“, pop-kulturu, pornografii a fotografii, které na počátku 60. let byly „newyorskou intelektuální elitou“ stále ještě vnímány jako marginální. Přispěla k neomarxistickému projektu „paraproletariátu“ složeného z různých – národnostních či sexuálních – menšin. V roce 1967 napsala pro plátek Partisan Review proslulý článek „What’s Happening to America, v němž mj. konstatovala, že *„bílá rasa je rakovinou lidských dějin*“.

Nemoc ostatně byla jedním z jejích zásadních témat: sama s rakovinou žila po celá léta a řada jejích přátel skonala na AIDS. Od 80. let byla životní partnerkou známé fotografky Annie Leibovitzové. „První dáma amerického intelektu“, jak ji označil jeden liberální magazín, zemřela na Manhattanu, jediné části USA, kterou prý měla doopravdy ráda, jelikož „je plná cizinců“. Česky jí vedle románu Vulkán (2002) vyšly již čtyři esejistické sbírky: Nemoc jako metafora; AIDS a jeho metafora (1997); O fotografii (2002); S bolestí druhých před očima (2011) a Ve znamení Saturna (2011). V poslední si vedle „fascinace fašismem“ určitě zaslouží pozornost také snaha zasadit surreálný (více či méně podstatu běžných vjemů ale posunuje každý film!) snímek režiséra Hans-Jürgena Syberberga *Hitler – ein Film aus Deutschland* (1977), o němž jsme opakovaně psali, do souvislostí německé kultury a světové kinematografie.

Pohled zblízka:

„The white race is the cancer of human history? Who was this woman? Who and what? An anthropological epidemiologist? A renowned authority on the history of cultures throughout the Word, a synthesizer of the magnitude of a Max Weber, a Joachim Wach, a Sir James Frazer, an Arlnold Toynbee? Actually, she was just another scribbler who spent her life signing up for protest meetings and lumbering to the podium encumbered by her prose style, which had a handicapped parking sticker valid at Partisan Review. Perhaps she was exceptionally hell-bent on illustratitng McLuhan’s line about indignation endowing the idiot with dignity, but otherwise she was just a typical American intellectual of the post-World War II period.“

Tom Wolfe o Susan Sontagové v eseji *In the Land of the Rococo Marxists* (Hooking up, 2000, s. 120).

Odkazy:

Kdo je Tom Wolfe
Bratr Hitler – analýza
Thomas Mann: Bratr Hitler
Ludvík, May a Hitler: Režisér Hans-Jürgen Syberberg o „jiném“ Německu